

הלכה ד – משנה

משנתינו דנה באדם שהקדיש נכסיו בסתם, והיו בנכסים דברים הראויים להקריב על גבי המזבח, מה דינם של דברים אלו: **הַמְקֻדָּשׁ נִכְסֵי** בסתם ולא פירש למה הקדיש, וסתם הקדש הרי הוא לבדק הבית, וְהָיוּ בָהֶן – בנכסים דברים ראויין לְקַרְבָּנוֹת הַצִּיבּוֹר – בגמרא יבואר שהכוונה היא לקטורת שהיא אינה ראויה אלא לקרבנות ציבור ולא לקרבנות יחיד, אין חייבים הגזברים לעכב את הקטורת אצלם לצורך הקדש, אלא אם רצו יִתְּנוּ לְאוֹמְנֵי הַבּוֹנִים ומתקנים את בדק הבית בְּשֶׁבֶךְ – עבור מלאכתם, ובכך יוצאת הקטורת לחולין אף על פי שאין קדושת הקטורת עוברת לדבר שיש בו ממש, דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא, הסובר שהקדש מתחלל על המלאכה, ובמסכת תמורה (לא) לומדים זאת מהפסוק (שמות כה ח) יַעֲשֶׂה לִי מִקְדָּשׁ וְדוֹרָשִׁים לִי מְשֻׁלִּי ללמדנו שמלאכת המקדש נעשית ממעות של הקדש.

בן עזאי חולק על רבי עקיבא: אִמְרַי לֹא בֶן עֲזַאי לרבי עקיבא, אִינְהָ הִיא הַמִּדָּה – דין זה שאמרת אינו כפי הדין ששנינו במשנה הקודמת (יא). במותר הקטורת שאין נותנים את מותר הקטורת עצמה לאומנים כיון שאין הקדש מתחלל על המלאכה אלא מחללים את הקטורת על מעות חולין ורק לאחר שיצא מותר הקטורת לחולין מותר ליתנה לאומנים, וראוי להשוות המידות ולומר שאין הדין כדבריו שינתנו לאומנים בשכרם, אֲלֵא כך היו הגזברים עושים, מְפָרְשִׁין בָּהֶן – מהקטורת שהוקדשה, כשיעור שֶׁבֶךְ הָאוֹמְנִים, ומוציאים ממון הקדש מעות לחולין כפי מה ששנינו בגמרא לעיל, וּמַחֲלִיל אוֹתָן – את הקטורת עַל מְעוֹת הָאוֹמְנִים שהם חולין ונמצאו המעות קודש והקטורת חולין, וְנוֹתְנִים אוֹתָן – את הקטורת לְאוֹמְנֵי שֶׁבֶכְךָ, וְחוֹזְרִין וְלוֹקְחִים אוֹתָהּ – קונים את הקטורת מהאומנים מִתְּרוּמָה תְּרֻמָּה ומעתה הקטורת ראויה להקטרה.

הַמְקֻדָּשׁ נִכְסֵי בסתם, וסתם הקדש לבדק הבית, וְהָיוּ בָהֶן בְּהִמָּה תמימה שהיא ראויה להקריב על גבי מִזְבֵּחַ, בין זָכָרִים הראויים לעולות, ובין נְקִבּוֹת הראויות לשלמים, כיון שקיימא לן במסכת תמורה (א) שהמקדיש תמימים לבדק הבית חייב להקריבן על גבי המזבח לפי שכל הראוי למזבח אינו יוצא מידי מזבח לעולם, חובה עלינו להעלותם בקדושת המזבח ככל האפשר, ולכן הזכרים קרבים עולה שכולה כליל, והנקבות שאינן ראויות לעולה קרבות כקרבות שלמים, אלא שנחלקו התנאים באופן המעשי של ההקרבה, וכדלהלן.

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, את הבהמות הזָכָרִים יִקְרְבוּ לְצִדְכֵי אלו שחייבים להביא עולות, וְהַבְּהֵמוֹת הַנְּקִבּוֹת יִקְרְבוּ לְצִדְכֵי אלו שחייבים להביא זְבָחֵי שְׁלָמִים, וְדִמִּיתָן – כסף המכירה וְיָפְלוּ – יבוא יחד עִם שְׂאֵר נִכְסֵי שהקדיש, לְבִדֵּק הַבֵּית.

רַבִּי יְהוֹשֻעַ אוֹמֵר, דעת המקדיש היא להקריב את הבהמות כעולה כליל על גבי המזבח, ולכן זָכָרִים עֲצֻמָּן שהם ראויים לעולה יִקְרְבוּ עולות, וְנְקִבּוֹת שאינן ראויות לעולה יִקְרְבוּ לְצִדְכֵי אלו החייבים זְבָחֵי שְׁלָמִים, וּבְמַעוֹת שיתקבלו מהמכירה יָבִיאוּ בְּדִמִיתָן עולות ויקריבו אותם כליל, וְשְׂאֵר נִכְסֵים שהקדיש וְיָפְלוּ לְבִדֵּק הַבֵּית.

אִמְרַי רַבִּי עֲקִיבָא על מחלוקת זו, רוֹאֶה אֲנִי אֶת דְּבָרֵי – מסתברים הם דברי רבי אֱלִיעֶזֶר יותר מְדַבְּרֵי רַבִּי יְהוֹשֻעַ, כיון שרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הִשְׁוֶה אֶת מִדּוּתָיו – קבע דין שוה בכל הנכסים ואמר שכולם נופלים לבדק הבית, או הם עצמם או דמיהם, וְאֵילוּ רַבִּי יְהוֹשֻעַ חֵלֵק ואמר שהבהמות למזבח ושאר נכסים לבדק הבית.

אִמְרַי רַבִּי שְׁפִירָה על מחלוקת זו, שְׁמַעְתָּ אֶת דְּבָרֵי שְׁנֵינָן – מסתברים דברי שניהם, ודיינו שפעמים נראים דברי רבי אליעזר ופעמים נראים דברי רבי יהושע וכדלהלן. **הַמְקֻדָּשׁ** שאמר בְּפִירוּשׁ 'בהמות' ונכסי להקדש, כיון שהזכיר את הבהמה בפירוש ומכל מקום לא אמר שהבהמה למזבח בודאי היתה דעתו שהכל יהיה לבדק הבית וגם הבהמות בכלל, והרי זה בְּדָבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְהַמְקֻדָּשׁ שאמר סָתָם 'נכסי להקדש' ולא הזכיר את הבהמות כלל, מפרשים אנו את כוונתו להקדיש כל דבר למקום הראוי לו.

הבהמות למזבח והנכסים לבדק הבית, והרי זה בְּדָבָרֵי רַבִּי יְהוֹשֻעַ, **הַמְקֻדָּשׁ נִכְסֵי** וְהָיוּ בָהֶן זָכָרִים וְנְקִבּוֹת לְגַבִּי מִזְבֵּחַ כמו שמפרש והולך, וְיָנוֹת הָרָאוּיִם לְנִסְיֹן, וְשִׁמְנֵים הָרָאוּיִם לְמַנְחוֹת, וְעוֹפֹת – תורים או בני יונה. **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר**, יִקְרְבוּ כָל אוֹתָם הַדְּבָרִים לְצִדְכֵי אלו שחייבים להביא את אוֹתוֹ הַמִּין, וְיָבִיאוּ בְּדִמִיתָן עולות, ואף שהם עצמם יכולים להקריב כעולה, מכל מקום הגמרא דורשת מפסוק שקונים בדמיהם בהמות לעולה, וְשְׂאֵר נִכְסֵים וְיָפְלוּ לְבִדֵּק הַבֵּית.

גמרא

שנינו במשנה: **הַמְקֻדָּשׁ וכו'** נכסיו והיו בהן דברים ראויין לְקַרְבָּנוֹת צִיבּוֹר. הגמרא מבארת מה כוונת המשנה 'לקרבנות ציבור'. אומרת הגמרא: **רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר**, 'דברים הראויים לקרבנות ציבור' היינו קְטוֹרֶת, שהיא ראויה רק לקרבנות ציבור ואילו דברים אחרים ראויים גם לקרבנות יחיד, וגם מפני שבהמות יינות שמנים וסלתות כבר שנינו אותם בנפרד בסוף המשנה. ודעתו של רבי יוחנן היא שקטורת שנתפטמה במכתשת של חולין כשירה.

רבי יהושע חולק על רבי יוחנן וסובר שקטורת שנתפטמה במכתשת של חולין פסולה, ומבאר את המשנה לפי זה: **אִמְרַי רַבִּי יוֹשֻעַ**, קטורת שנתפטמה במכתשת של חולין פסולה, ובמשנתינו תִּפְתָּר – תפרש, בְּאוֹמֵן מִשָּׁל בֵּית אֲכַמְיָנִים שְׁהִיה נִמְלָ בְּשֶׁבֶךְ קְטוֹרֶת, ונמצא שהקטורת נתפטמה בכלי שרת.

הגמרא מבארת את טעמו של בן עזאי החולק במשנתינו על רבי עקיבא. מבארת הגמרא: מֶה מַעֲמָא דְּבֶן עֲזַאי במשנתינו החולק על רבי עקיבא ודעתו שהקטורת לא ניתנת לאומנים בשכרם, כיון שהוא סובר שְׂאֵר הַתְּקֻדָּשׁ מִתְחַלֵּל – יוצא לחולין, עַל הַמְלָאכָה – כשמשלמים מעות של הקדש בשכר פעולה, אֲלֵא עַל הַמְעוֹת, משום שאין חילול הקדש אלא על דבר שיש בו ממש, ולכן צריכים מקודם לחללם על המעות וכמו שמפרש בגמרה.

למדנו במשנה מחלוקת רבי אליעזר ורבי יהושע בדין המקדיש נכסיו בסתם ויש בהן בהמות תמימות, האם הקדשתן לבדק הבית או למזבח. הגמרא מביאה משנה במסכת תמורה ומבארת כדעת מי היא שניה: תָּנִין תַּנְיִן – שנינו במסכת תמורה (לא), שיש חומרות בקדשי מזבח שאין בקדשי בדק הבית, ויש חומרות בקדשי בדק הבית שאין בקדשי מזבח, ומבארת המשנה שם מה יֵשׁ בְּדָבָרֵי בְּדֵק הַבֵּית שאין בקדשי מזבח, שְׁפִתָּם הִקְדִּישוּ – המקדיש בסתם ולא פירש למה הוא מקדיש, אפילו אם הקדיש בהמה הרי היא לְבִדֵּק הַבֵּית, וכמו שתפרש הגמרא להלן. הַקֹּדֶשׁ בְּדֵק הַבֵּית חָל עַל הַכָּל אפילו על העצים ועל האבנים, וּמוֹעֲלִין בְּגִדּוּלֵיהֶן – אם הקדיש תרנגולות מועלים בביצתה, ואם הקדיש חמורה מועלים בחלבה, וְאִין בָּהֶן הִנְיָה לְבָהֲנִים – בקדשי מזבח יש מהם חלק הניתן לכהנים ואפילו קרבנות עולה הקרבים כליל מכל מקום העזר הוא לכהנים, ואילו קדשי בדק הבית אין לכהנים כלל חלק בהם.

אִמְרַי רַבִּי חֲנַנְיָה, דין זה שאמרנו שסתם הקדשות לבדק הבית ואפילו בהמה הרי היא לבדק הבית, כשיטתו דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הִיא, וְתַנְיִן – שכן כך שנינו במשנתינו **הַמְקֻדָּשׁ נִכְסֵי** וְהָיוּ בָהֶן בְּהִמָּה ראויה על גבי מִזְבֵּחַ זָכָרִים וְנְקִבּוֹת, **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר** זָכָרִים יִקְרְבוּ לְצִדְכֵי עולות וְנְקִיבוֹת יִקְרְבוּ לְצִדְכֵי זְבָחֵי שְׁלָמִים וְדִמִּיתָן וְיָפְלוּ עִם שְׂאֵר נִכְסֵים לְבִדֵּק הַבֵּית, ודיינו, שאף על פי שהמקדיש בהמות תמימים אינם יוצאים מידי מזבח, מכל מקום הבעלות על הבהמות היא של בדק הבית וגזברו בדק הבית הם שמוכרים את הבהמות לאלו שחייבים בהם, ודמי הבהמות הנמכרים נופלים לבדק הבית. ואילו לרבי יהושע במשנתינו שהוא חולק על דברי רבי אליעזר, הדין הוא שהבהמות עצמם קרבים ורק שאר הנכסים הם לבדק הבית.

הגמרא מבארת את טעמו של רבי אליעזר. אומרת הגמרא: **אִמְרַי רַבִּי יוֹחָנָן**, מַעֲמָא דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר הסובר שסתם הקדשות ואפילו בהמה תמימה לבדק הבית הוא, כיון שדורש את הפסוקים (ויקרא כז די-טו) 'איש כי יקדש את ביתו קדש לה' וְהִקְרִיבוּ הַכֹּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע

הגמרא: **וְקָשָׁא עַל דְּרַבִּי בָּא** – מוקשים דברי רבי בא שאמר
 שלדברי הכל המקדיש נכסיו הם לבדק הבית, והרי בנכסיו ישנם
 בהמות תמימות, וכי **בְּהֶמָה לֹא לְמוֹבָח** היא עומדת כפי שקיימא לן
 שהמקדיש תמימים לבדק הבית עובר בעשה, והיה לרבי יהושע
 לומר שכוונתו בבהמות היא למזבח.
 מותרת הגמרא: אכן תמיד **בְּהֶמָה לְמוֹבָח** היא עומדת, אלא שכאן
 הרי זה כאילו המקדיש אמר במפורש שאין רצונו שיהיו הבהמות
 למזבח, שכן יש לשאול **וְלָמָּה סָתַם הָאִישׁ הֵנָּה** ולא חילק בין
 הבהמות לשאר נכסים, אלא התשובה לכך היא מפני שהמקדיש
 הרי הוא **כְּאֹמֵר לֹא יִהְיֶה אֵלָּא לְבֶדֶק הַבַּיִת** ולכן גם רבי יהושע
 מודה שהבהמות נופלות לבדק הבית.
 הגמרא מביאה דעה שלישית מחלוקתם של רבי אליעזר
 ורבי יהושע: **רַבִּי יוֹחָנָן אָמַר** שלדברי רבי זעירא ורבי בא, אלא
לֹא שְׁנִינָא – אין הבדל בין אופני ההקדש ודינם שווה, **הֵיא** הדין
בְּהַמְקָדִישׁ נִכְסָיו הֵיא הדין **בְּהַמְקָדִישׁ עֲדָרוֹ**, בשניהם **הֵיא** **הַמְחֻלָּקֶת**
 שרבי אליעזר סובר שסתם הקדשות לבדק הבית ורבי יהושע סובר
 שהראוי למזבח הולך לקדשי מזבח והראוי לבדק הבית הולך
 לבדק הבית.
 הגמרא דנה בתמימים שהוקדשו לבדק הבית ונפדו לחולין, מה
 דינם: **רַב חוּנָּה אָמַר בְּשֵׁם רַב**, ואילו **רַבִּי אֶבְיָה** אמר זאת **בְּשֵׁם רַבִּי**
יוֹחָנָן, קָדֵשׁ לְבֶדֶק הַבַּיִת – אדם שעשה שלא כדין והקדיש בהמות
 תמימים לבדק הבית, הדין הוא שהבהמות אסורים בגיזה ובעבודה
 ואף וולדם וחלבם אסור. אך כל זה דווקא קודם פרייה, אבל לאחר
שְׁפִירָאָן תַּמִּימִין – שפדה אותם לעצמו כשהם תמימים, הרי שהם
יֵצְאוּ לְחֹלִין ומותרים בגיזה ובעבודה ואף חלבם וולדם מותר. ואף
 על פי ששינוי (תמורה לב) 'המתפס תמימים לבדק הבית כשהן נפדין
 אינן נפדין אלא למזבח' מכל מקום אם עבר ופדאם לחולין הרי הם
 יצאו לחולין.
 מביאה הגמרא ראייה לדבר. אומרת הגמרא: **מִתְּנִיתָא אֶמְרָה בֶּן –**
דְּבַרִּי המשנה (חולין קל. בבורות יד) גם נאמר כך, שכן שנינו שם
 שבהמות בעלי מום קבוע שהקדישם על מנת למזכרם ולקנות
 בדמיהם קרבן למזבח, ונפדו מידי הקדש, הרי הם מותרים בגיזה
 ובעבודה ואף **וְלָדָן וְחֵלְבָן מִוֶּתֶר לְאַחַר שְׁפִירָאָן**, ואילו כשהוקדשו
 למזבח כשהם תמימים, ונולד בהם מום קבוע ונפדו מידי הקדש,
 אסורים בגיזה ובעבודה וחלבן וולדן אסור. ומבואר במסכת
 בבורות (יד.) שבעלי מום שהקדישו את דמיהם למזבח כמו באופן
 דלעיל הרי הם יותר חמורים מתמימים שהוקדשו לבדק הבית, כיון
 שקדושת דמים למזבח עלולה להתחלף בתמימים למזבח, ואם
 שנינו לענין קדושת דמים למזבח שלאחר פדיונם מותרים בגיזה
 ובעבודה וחלבן וולדן מותר, בודאי שכך גם יהיה הדין בתמימים
 שהוקדשו לבדק הבית, והרי זה ראייה לרב ולרבי יוחנן.

כְּאִשֶּׁר יַעֲרִיף אֹתוֹ הִפְחֵן כֵּן יָקוּם. ואם המקדיש יגאל את ביתו ויִסֵּף
 חמישית סֶסֶף עֶרְפָּךְ עָלָיו וְהָיָה לוֹ, והרי הפסוק הראשון שכתוב בו
וְאִישׁ כִּי יִקְדִּישׁ אֶת בֵּיתוֹ קֹדֶשׁ לַיהוָה יש לנו לברר בו **כִּמָּה אֵין קְרִימִין**
 – באיזה אופן הוא מדבר, כי אם נאמר שהפסוק מדבר **בְּבֵית יִיְהוָה**
 – שלא הקדיש אלא את ביתו והוא אינו ראוי להקרב על גבי
 המזבח, הרי אופן זה **כְּכֹר בְּרִיב** פסוק שלאחריו **וְאִם הַמְקָדִישׁ**
יִגְאֹל אֶת בֵּיתוֹ, ולשם מן צריך הפסוק להזכיר זאת פעמיים. **אֵלָּא**
כִּי אֵין קְרִימִין – כוונת הפסוק 'כי יקדיש את ביתו', **בְּמִקְדָּשִׁי נִכְסָיו**
 – את כל אשר בביתו, ואפילו בהמות הראויות למזבח, ומכיון
 שמסיים הפסוק 'קֹדֶשׁ לַיהוָה' – מִכֵּן – מכאן אנו למדים ששפתם
 הַקְּדֻשּׁוֹת ואפילו בהמה תמימה **לְבֶדֶק הַבַּיִת**, שהם קדושים לגמרי
 לה' ואינם כקדשי מזבח שיש לכהנים חלק בהם.
 הגמרא מביאה מחלוקת אמוראים במה חלקו רבי אליעזר ורבי
 יהושע: **אָמַר רַבִּי זְעִירָא**, כך אמר רב חונה בְּשֵׁם רַב, **כִּמָּה פְּלִיגִין** –
 רבי אליעזר ורבי יהושע במשנתנו חלקו, דווקא **בְּמִקְדָּשִׁי נִכְסָיו**
 והיו בנכסיו בהמות קרקעות ועבדים, שדעת רבי אליעזר היא
 שאין אדם מחלק את הקדשו לשתי קדושות נפרדות, ואם
 הקרקעות והעבדים אינם ראויים לקדשי מזבח אלא לבדק הבית
 אף בהבהמות כן ונופלים לבדק הבית, ואילו רבי יהושע חולק וסובר
 ששם **אִם** הקרקעות והעבדים הם לבדק הבית אבל הראוי למזבח
 קדוש כקדשי מזבח. **אֵלָּא בְּמִקְדָּשִׁי עֲדָרוֹ** – שהקדיש בהמות בלבד
 ללא נכסים אחרים נוספים, **כָּל עֲמָא מוֹדִין** – אפילו רבי אליעזר
 מודה שְׁהוּא לְמוֹבָח, כיון שאין אדם מניח את האפשרות להקדיש
 למזבח ומקדיש לבדק הבית. ואף על פי שישנם גם בהמות נקבות,
 אנו אומרים שכיון שכל הבהמות ראויים להקרב על המזבח,
 קריבו את הזכרים לעולות והנקבות ימכרו ובדמיהן יקריבו
 עולות.
 שיטה אחרת בדעת רב חונה בשם רב: **רַבִּי בָּא** חולק על רבי זעירא
 בענין שיטתו של רב חונה בְּשֵׁם רַב, בהסבר מחלוקתם של רבי
 אליעזר ורבי יהושע, ולדעתו **מִה פְּלִיגִין** – מחלוקתם היא, **בְּמִקְדָּשִׁי**
עֲדָרוֹ והיה בהם זכרים ונקבות, שרבי אליעזר סובר שאין אדם
 חולק את הקדשו, ומכיון שאין הנקבות יכולות להקרב עולה אף
 הזכרים אינם קריבים עולה, ורבי יהושע סובר שאדם מחלק את
 הקדשו והזכרים לעולה והנקבות ימכרו ויביא בדמיהן עולה. **אֵלָּא**
בְּמִקְדָּשִׁי נִכְסָיו והיו בהם בהמות עבדים וקרקעות, בזה **כָּל עֲמָא**
מוֹדִין – אפילו רבי יהושע מודה שְׁהוּא לְבֶדֶק הַבַּיִת, כיון שבעבדים
 וקרקעות לא שייך כלל שילכו לקדשי מזבח, הרי שאם הם בודאי
 הולכים לבדק הבית אף הבהמות ילכו עמם.
 הגמרא מקשה על רבי בא. אומרת הגמרא: **עַל דִּעְתִּיהּ דְּרַבִּי זְעִירָא**
יְהֵא – לפי רבי זעירא מובן אימתי נחלקו רבי אליעזר ורבי יהושע
 אימתי רבי אליעזר מודה וכמו שפישטנו לעיל. אולם שואלת

שקלים דף יב עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום רביעי) קלז

לְבָא עוֹלָה – עולת העוף כשירה אף נקבה שהרי אין דין תמות
 וזכרות בעופות, וכיון שמצאנו שם עולה על הנקבה סובר רבי
 שמעון שחל קדושת הגוף על בהמה נקבה בעולה ועושה תמורה.
 וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, מַעֲמָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה לְשִׁיטָה רַבִּי שְׁמַעוֹן
 שֶׁבְּכֹל אֵין נִקְבָּה עוֹשֶׂה תְּמוּרָה הוּא, שֶׁאִם מִצְאָנוּ לְעֵנִין מִן בְּמִינוֹ
 – קָרְבַּן אֲשֶׁם שְׁחִיב לְהִבִּיא זָכֵר וְאֵין הִבִּיא זָכֵר אֵלָּא שֶׁלָּא הִבִּיא
 לְפִי הַשְׁנָה שֶׁנִּתְחַיֵּב בָּהּ, הוּא – רַבִּי שְׁמַעוֹן חָלוּק עָלָיו – עַל תָּנָא
 קָמָא וְסוֹבֵר שֶׁלָּא חָלָה עָלָיו קְדוּשָׁה, כֹּל שֶׁכֵּן מִן בְּשָׂאֵינוּ מִינֵי –
 שֶׁהַחֵיּוֹב הוּא לְהִבִּיא זָכֵר וְהִבִּיא נִקְבָּה שֶׁלָּא חָלָה עָלֶיהָ קְדוּשָׁה.
 וּמִפְּרִשׁ הוֹדִיךְ: אֵיזִידוּ מִן בְּמִינוֹ שֶׁהוּא – רַבִּי שְׁמַעוֹן חָלוּק עָלָיו
 שֶׁמִּזֵּה אָנוּ לְמִדּוֹת לְדִין הַפְּרִישׁ נִקְבָּה. בְּתָרָא דְתָנִי – שְׁנִינוּ בְּבִרְיֵיתָא
 בְּשֶׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן, מִי שֶׁנִּתְחַיֵּב לְהִבִּיא אֶשֶׁם בֶּן שָׁנָה כְּגוֹן אֲשֶׁם נֹזֵר
 וּמִצְוֶרֶע שֶׁכְּתוּב בָּהֶם 'כִּבְשׁ' וְהִבִּיא בֶּן שְׁתֵּים, או שֶׁנִּתְחַיֵּב לְהִבִּיא
 אֲשֶׁם בֶּן שְׁתֵּים כְּגוֹן אֲשֶׁם גְּזִילָה וּמַעֲלִילָה וּשְׁפָחָה חֲרוּפָה שֶׁכְּתוּב
 בָּהֶם 'אֵיל', וְהִבִּיא בֶּן שְׁלֹשׁ, לֹא יָצָא יְדֵי חוּבָתוֹ, וְהוּא 'מִין בְּמִינוֹ'
 שֶׁאֵף עַל פִּי שֶׁהִבִּיא זָכֵר שֶׁהוּא אוֹתוֹ הַמִּין שֶׁנִּתְחַיֵּב בּוֹ אֵלָּא שֶׁשִּׁינָה
 בְּשֵׁנִים לֹא חָל עָלָיו קְדוּשַׁת הַגּוּף, כֹּל שֶׁכֵּן 'מִין בְּאִינוּ מִינוֹ'
 שֶׁנִּתְחַיֵּב לְהִבִּיא זָכֵר וְהִבִּיא נִקְבָּה שֶׁלָּא יִחוּל עָלֶיהָ קְדוּשָׁה וְלֹא
 יַעֲשֶׂה תְּמוּרָה.
 וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, רַבִּי שְׁמַעוֹן אֵלִיבָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה הַסּוֹבֵר
 שֶׁבְּכֹל אֵין הַמְּפִרֵּשׁ נִקְבָּה עוֹשֶׂה תְּמוּרָה, וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בְּמִשְׁנֵיתוֹ
 הַסּוֹבֵר 'זָכֵרִים עֲצָמָן יִקְרְבוּ עוֹלוֹת וְנִקְבּוֹת יִמְכְּרוּ לְצָרִיךְ זִבְחֵי
 שְׁלָמִים וְיִבִּיא בְּדַמֵּיהֶן עוֹלוֹת', שְׁנֵיהֶם אָמְרוּ דְּכָר אַחֵר שֶׁהַמִּקְדָּשׁ
 דָּבָר שֶׁאִינוּ רְאוּי לֹא חָלָה עָלָיו קְדוּשָׁה.
 וּמִבְּאֵר אֵת דְּבָרֵינוּ: בְּמָה – כִּפִּי דְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר, נִקְבָּה לְעוֹלָה לֹא
 קִדְּשָׁה אֵלָּא הִקְדֵּשׁ דָּמִים – הָרִי הַנִּקְבּוֹת הוֹקֵדֶשׁ לְעוֹלוֹת וְכִפִּי
 שְׂדִינָם הוּא שִׁימְכְּרוּ וְיִבִּיא בְּדַמֵּיהֶם עוֹלוֹת וּנְמַכְרוֹת בְּלֹא מוֹם, וְעַל
 כִּרְחָק הִטְעָם לֵכָךְ הוּא מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶם קְדוּשַׁת הַגּוּף כִּלְלָה, בֶּן רַבִּי
 שְׁמַעוֹן אָמַר אֵלִיבָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה, שֶׁהַמְּפִרֵּשׁ נִקְבָּה לְעוֹלָה
 לֹא קִדְּשָׁה אֵלָּא הִקְדֵּשׁ דָּמִים וְכִיוֹן שֶׁאֵין בָּהּ קְדוּשַׁת הַגּוּף אֵינָה
 עוֹשֶׂה תְּמוּרָה. כִּי אֵין תִּימָר – אִם תֹּאמַר שֶׁהַמְּפִרֵּשׁ נִקְבָּה קִדְּשָׁה
 קְדוּשַׁת הַגּוּף, לֹא הִיא דִּינָם שִׁימְכְּרוּ בְּלֹא מוֹם אֵלָּא הִיא דִּינָם
 שִׁימְכְּרוּ עַד שִׁיִּסְתַּאבְּדוּ, וְאֵין הִיתָה עוֹשֶׂה תְּמוּרָה, וּמִזֵּה שֶׁלָּא אָמַר
 כִּךְ שֶׁשִּׁמְעָה שֶׁאֵינָה קְדוּשָׁה בְּקְדוּשַׁת הַגּוּף, וְהוּא שֶׁאִמְרוּ רַבִּי יוֹחָנָן
 שֶׁשְׁנֵיהֶם סוֹבְרִים שֶׁעַל הַנִּקְבָּה לֹא חָלָה קְדוּשַׁת הַגּוּף.
 הַגְּמָרָא מְבִיאָה אֵת הַמִּשְׁךְ הַבְּרִייתָא שֶׁהוּבָאָה לְעִיל 'הַפְּרִישׁ נִקְבָּה
 לְעוֹלָתוֹ' וְכו', וְאָמַר רַבִּי, [וְאֵין] אֵיזִידוּ אֵת דְּבָרֵינוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן – אֵינִי
 מְסִיבִים עִם רַבִּי שְׁמַעוֹן הַסּוֹבֵר שֶׁהַמְּפִרֵּשׁ נִקְבָּה בְּקָרְבַּן פֶּסַח אֵינָה
 עוֹשֶׂה תְּמוּרָה, וְלִדְעוּתִי הָרִי הִיא עוֹשֶׂה תְּמוּרָה כִּשְׁתֵּית תָּנָא קָמָא.
 וְהִטְעָם לֵכָךְ הוּא מִשּׁוֹם שֶׁהָרִי דִין מוֹתֵר פֶּסַח שֶׁהוּא בָּא – קָרַב
 לְקָרְבַּן שְׁלָמִים, וְלֵכָךְ בְּכָל קָרְבַּן פֶּסַח יֵשׁ גַּם קְדוּשַׁת שְׁלָמִים וְהָרִי
 הַשְׁלָמִים בָּאִים מִן הַנִּקְבּוֹת, וְלֵכָךְ שֶׁהַמְּפִרֵּשׁ נִקְבָּה לְפִסְחוֹ נִתְּסָה בָּהּ
 קְדוּשַׁת הַגּוּף וְעוֹשֶׂה תְּמוּרָה. וְאֵף עַל פִּי שֶׁהַמְּפִרֵּשׁ נִקְבָּה לְפִסְחוֹ
 אֵין דִּינָה אַחֲרֵי הַפֶּסַח כְּמוֹתֵר הַפֶּסַח הַקָּרֵב שְׁלָמִים שֶׁהָרִי הִיא אֵינָה
 פֶּסַח כְּשֹׁר, מִכָּל מְקוֹם מִשּׁוֹם הַחֻמְרָא שֶׁל קִדְּשִׁים אֵינוּ אוֹמְרִים
 שֶׁהִיוֹת יֵשׁ קֶשֶׁר בֵּין פֶּסַח לְשְׁלָמִים, יֵשׁ שֶׁם שְׁלָמִים עַל נִקְבָּה זוֹ וְחַל
 בָּהּ קְדוּשַׁת הַגּוּף וְעוֹשֶׂה תְּמוּרָה.
 הַגְּמָרָא מְקַשָּׁה עַל דְּבָרֵינוּ. שְׁוֹאֵל הַגְּמָרָא: וְלִימָא – הִיא רְאוּי
 לְרַבִּי לְהוֹסִיף שֶׁגַם אֵין אֵיזִידוּ אֵת רְאוּיָהּ – שֶׁאִינוּ מְסִיבִים עִם דְּבָרֵינוּ רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, לְעֵנִין הַפְּרִישׁ נִקְבָּה בְּקָרְבַּן אֶשֶׁם, וְלִמְרָא שֶׁלְּדַעְתּוֹ הָרִי הִיא
 עוֹשֶׂה תְּמוּרָה, מֵאִתָּה הַסְּבָרָא שֶׁאִמְרוּ בְּהַפְּרִישׁ נִקְבָּה לְפִסְחוֹ,
 שֶׁהָרִי גַם בְּאֲשֶׁם אֲפֻשֶׁר לִזְמֹר שֶׁאִם הָמוּתֵר אֶשֶׁם בָּא – קָרַב לְקָרְבַּן
 עוֹלָה נִמְצָא שִׁישׁ שֶׁם עוֹלָה עַל הַנִּקְבָּה שֶׁהַפְּרִישׁ לֹאֲשֶׁם, וְהָרִי
 בְּעוֹלָה מִצְאָנוּ נִקְבָּה בְּעוֹלַת הָעוֹף, וְנֹאמַר שֶׁדִּין אֲשֶׁם בְּדִין עוֹלָה.
 מִתְרַצָּת הַגְּמָרָא: אָמַר רַבִּי אֲבִי, יֵשׁ חִלּוּק בֵּין פֶּסַח לֹאֲשֶׁם, אִם
 הִקְדִּישׁ פֶּסַח בָּא שְׁלָמִים – סְבִירָתוֹ שֶׁל רַבִּי שֶׁהַמְּפִרֵּשׁ נִקְבָּה לְפִסְחוֹ
 קְדוּשָׁה קְדוּשַׁת הַגּוּף וְעוֹשֶׂה תְּמוּרָה, הוּא מִשּׁוֹם שֶׁמִּזֵּה הַפֶּסַח
 נִזְוָה – בְּעֲצָמוֹ קָרַב שְׁלָמִים, וְנִמְצָא שֶׁבִּפְסָח עֲצָמוֹ יֵשׁ קְדוּשַׁת
 שְׁלָמִים וְלֵכָךְ יֵשׁ בּוֹ קְדוּשַׁת הַגּוּף, מִה שֶׁאֵין כֵּן אִם הִקְדִּישׁ אֶשֶׁם בָּא

הַגְּמָרָא מְגַבִּילָה אֵת הַדִּין שֶׁל רַב וְרַבִּי יוֹחָנָן. אוֹמֵר הַגְּמָרָא: רַב
 חִזְקִיָּה בֶּשֶׁם רַב חֲסִידָא אָמַר, הָרִי שֶׁנֹּאמַר בְּשֶׁם רַב וְרַבִּי יוֹחָנָן
 שֶׁקִּדְּשֵׁי בִדָּק הִבִּית שֶׁנִּפְדּוּ יוֹצֵאִין לְחוּלִין, תִּיפְתָּר – נֹאמַר דּוּקָא
 בְּאוֹפֶן שֶׁפְּרָאֵן תִּמְיָמִין וְהוֹמָמוּ – שֶׁאִם כִּי בִּזְמַן הַפְּדִיָּה הָיוּ תִּמְיָמִים
 אֲבָל בְּסוּף נִפְל בָּהֶם מוֹם, אֲבָל כֹּל זְמַן שֶׁהֶם עֲדִיין תִּמְיָמִים אֵינֶם
 יוֹצֵאִים לְחוּלִין וְאִסּוּרִים בְּגִיזָה וּבַעֲבֻדָּה וְחִלְבָן וּוּלְדָן אִסּוּר.
 הַגְּמָרָא מְבִיאָה רֵאזִיה לְרַב חֲסִידָא: אָמַר רַבִּי יוֹסֵף בֶּשֶׁם רַב חֲסִידָא,
 מִתְּנִיתָא אֶמְרָה בֶּן – יֵשׁ לְהִבִּיא רֵאזִיה מִדְּבָרֵי הַבְּרִייתָא שֶׁשְׁנִינוּ בָּהּ
 לְעֵנִין קְדִישׁ בִּדָּק הִבִּית שֶׁנִּפְדּוּ, וְלִיָּן וְחִלְבָן אִסּוּר לְאַחֵר פְּרִיזְנִין,
 וְהָרִי לְכֹאֲרָה בְּרִייתָא זוֹ הֹאֲסֵרָת אֵת הַקִּדְּשִׁים לְאַחֵר הַפְּדִיּוֹן
 סוֹתֵרֵת אֵת דְּבָרֵי הַמִּשְׁנָה וְחִלּוּלִין (קל) וּבְכַחוֹת (יד) שֶׁאֲחֵרֵי
 הַפְּדִיּוֹן הֵם יוֹצֵאִים לְחוּלִין לִגְמָרִי, וְכִי שֶׁלָּא יִסְתְּרוּ הַמִּשְׁנָה
 וְהַבְּרִייתָא זֶה לִזֵּה עָלֵינוּ לְתַרְץ שֶׁהַבְּרִייתָא מִדְּבָרֵת כְּשֶׁלָּא נִפְל
 בָּהֶם מוֹם וְלֵכָךְ עֲדִיין לֹא יִצְאוּ לְחוּלִין וְחִלְבָן וּוּלְדָן אִסּוּר וְהַמִּשְׁנָה
 מִדְּבָרֵת כְּשֶׁכֵּבֵר נִפְל בָּהֶם מוֹם וְלֵכָךְ יִצְאוּ לְחוּלִין וְחִלְבָן וּוּלְדָן
 מוֹתֵר.
 הַגְּמָרָא מְבִיאָה דְּעָה הַחֻלּוּקָת עַל רַב חֲסִידָא: רַבִּי חִזְקִיָּה בֶּשֶׁם רַבִּי
 יוֹסֵף אָמַר, שֶׁלָּא כְּדָבָרֵי רַב חֲסִידָא שֶׁקִּדְּשֵׁי בִדָּק הִבִּית יוֹצֵאִים
 לְחוּלִין רַק אִם נִפְל בָּהֶם מוֹם אֵלָּא קִדְּשֵׁי בִדָּק הִבִּית שֶׁפְּרָאֵן תִּמְיָמִין
 יִצְאוּ לְחוּלִין אֲפִילוּ כְּשֶׁלָּא נִפְל בָּהֶם מוֹם. וְהִבִּיא רַבִּי יוֹסֵף רֵאזִיה
 לְדְבָרֵינוּ מִמָּה שֶׁלְּמַדְנוּ בְּמִשְׁנֵיתוֹ אֵת דְּעָת רַבִּי אֲלִיעֶזֶר שֶׁאוֹתָם
 הַבְּהֵמוֹת שֶׁהוֹקֵדֶשׁ לְבִדָּק הִבִּית 'זָכֵרִים יִמְכְּרוּ לְצָרִיכֵי עוֹלוֹת
 וְנִקְבּוֹת יִמְכְּרוּ לְצָרִיכֵי שְׁלָמִים וְדַמֵּיהֶן יִפְלוּ עִם שֶׁאֵר נִכְסֵיו לְבִדָּק
 הִבִּית', וְאֵין תִּימָר – וְאִם תֹּאמַר שֶׁכֵּל עוֹד שֶׁלָּא נִפְל בָּהֶם מוֹם לֹא
 יִצְאוּ לְחוּלִין וְקְדוּשַׁת בִּדָּק הִבִּית עֲדִיין חָלָה עֲלֵיהֶם, אֵיךְ יִכּוֹלִים
 לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם לְעוֹלוֹת וּלְשְׁלָמִים, וְכִי הֵימָּה קִדְּשֵׁי מִזְבֵּחַ חָלִין עַל
 קִדְּשֵׁי בִדָּק הִבִּית שֶׁהָרִי אֵין מִשְׁנֵים מִקְדוּשָׁה לְקְדוּשָׁה וְאִם מְבִיאִים
 אוֹתָם לְקָרְבָּנוֹת נִמְצָא שֶׁמְבִיאִים חוּלִין בְּעוֹזְרָה, אֵלָּא וְדֹא יוֹצֵאִים
 לְחוּלִין אֲפִילוּ כִּשְׁהֵם תִּמְיָמִים.
 דּוּחָה הַגְּמָרָא אֵת הָרֵאזִיה: לְעוֹלָם אָנוּ אוֹמְרִים שֶׁכֵּל עוֹד לֹא נִפְל
 בָּהֶם מוֹם אֵינֶם יוֹצֵאִים לְחוּלִין, וְשׁוֹנָה הוּא דִּין הַהִקְרָבָה בָּהֶם שֶׁאֵף
 עַל פִּי שֶׁעֲדִיין יֵשׁ בָּהֶם קְדוּשַׁת בִּדָּק הִבִּית אָנוּ אוֹמְרִים 'בְּעָלֵי מוֹמִין'
 – כִּינּוּי הוּא לְקְדוּשַׁת בִּדָּק הִבִּית, כִּי סָתַם קִדְּשֵׁי בִדָּק הִבִּית הֵם
 בְּעָלֵי מוֹם שֶׁהָרִי אִסּוּר לְהַקְדִּישׁ תִּמְיָמִים לְבִדָּק הִבִּית, הָרִי בָּהֶם
 הוּא שֶׁקִּדְּשֵׁי מִזְבֵּחַ חָלָה עֲלֵיהֶן, וְכִמּוֹ שֶׁמִּפְּרִשׁ וְהוֹלֵךְ, לִידָה מִיָּלָה –
 לֵאזִיזָה דְּבָר חָל עֲלֵיהֶם קְדוּשַׁת הַמִּזְבֵּחַ כִּשְׁהֵם עֲדִיין קְדוּשִׁים
 בְּקְדוּשַׁת בִּדָּק הִבִּית, לִיָּזָה וְלִעֲבֻדָּה, שֶׁמֶן הַתּוֹרָה מוֹתֵרִים קִדְּשֵׁי
 בִדָּק הִבִּית בְּגִיזָה וּבַעֲבֻדָּה, וְכִשְׁהַקְדִּישׁ לְמִזְבֵּחַ שִׁיקְרָבוּ כְּעוֹלוֹת
 וּבְשְׁלָמִים נִתְּפַס בָּהֶם הַקְדוּשָׁה לְעֵנִין זֶה שֶׁאִסּוּרִים בְּגִיזָה וּבַעֲבֻדָּה,
 וְכִיוֹן שֶׁנִּתְּפַס בָּהֶם קְדוּשַׁת מִזְבֵּחַ יִכּוֹלִים לְהַקְרִיבֵם עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ.
 הַסּוּגִיא דְּלַחֲלֹץ אֵינָה קְשׁוּרָה לְעֵנֵינוּ, הוּבָאָה כֵּאֵן כִּיוֹן שֶׁמִּזְכֵּר בָּהּ
 דְּבָרֵינוּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בְּמִשְׁנֵיתוֹ.
 הַגְּמָרָא מְבִיאָה בְּרִייתָא הִדְנָה בְּאֵדָם שֶׁהַפְּרִישׁ נִקְבָּה עֲבוּר קָרְבַּן
 שְׁבֹא רַק מִן הַזֹּכֵר, הָאֵם חָל עָלֶיהָ קְדוּשַׁת הַגּוּף: שְׁנִינוּ בְּבִרְיֵיתָא,
 הַפְּרִישׁ נִקְבָּה לְעוֹלָתוֹ – לְקָרְבַּן עוֹלָה וְלִפְסָחוֹ – או לְקָרְבַּן פֶּסַח
 וְלִאֶשְׁמוֹ – או לְקָרְבַּן אֲשֶׁם, וְכֹל קָרְבָּנוֹת אֵלוֹ אֵינֶם כְּשֵׁרִים אֵלָּא מִן
 הַזֹּכֵר. תָּנָא קָמָא סוֹבֵר, שֶׁאֵף עַל פִּי שֶׁהַנִּקְבָּה אֵינָה כְּשִׁירָה
 לְקָרְבָּנוֹת אֵלוֹ, מִכָּל מְקוֹם חָלָה עָלֶיהָ קְדוּשַׁת הַגּוּף וְדִינָה שֶׁהִיא
 עוֹשֶׂה תְּמוּרָה – אִם אָמַר עַל בְּהֵמָה אַחֲרַת שֶׁתִּהְיֶה מוֹתֵרָה הָרִי
 דִּינָה כְּכֹל מוֹתֵרֵת קָרְבַּן.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֵלָּא בְּכָל הַקָּרְבָּנוֹת הַנִּקְבָּה עוֹשֶׂה תְּמוּרָה אֵלָּא
 דּוּקָא כִּשְׁהַפְּרִישׁ נִקְבָּה לְעוֹלָתוֹ הִיא עוֹשֶׂה תְּמוּרָה, וְאֵילוֹ
 כִּשְׁהַפְּרִישׁ נִקְבָּה לִפְסָחוֹ וְלִאֶשְׁמוֹ אֵינוֹ עוֹשֶׂה תְּמוּרָה מִהִטְעָם
 שִׁיבּוּאֵר לַחֲלֹץ, וְאֵילוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אָמַר מִשּׁוֹם רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 שֶׁבְּכָל הַקָּרְבָּנוֹת, אִם הַפְּרִישׁ נִקְבָּה לְעוֹלָתוֹ וְלִפְסָחוֹ וְלִאֶשְׁמוֹ, אֵינוֹ
 עוֹשֶׂה תְּמוּרָה.
 הַגְּמָרָא מְבִאֵרֵת אֵת טַעְמוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן: אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, לְבֹאֵר
 אֵת מַעֲמָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, לְפִי הִתְנָא קָמָא שֶׁל הַבְּרִייתָא הַסּוֹבֵר
 שֶׁדּוּקָא נִקְבָּה לְעוֹלָה עוֹשֶׂה תְּמוּרָה, שֶׁכֵּן מִצִּינוּ נִקְבָּה בְּעוֹף בְּשִׁירָה

בדין 'הכל קרב לעולה, וְדִקְוֹתָהּ – אם כן נאמר גם שְׁפָתֵי' תְּמִים' שמשמעו למעט בעלי מום ומכל מקום אֵת אֲמָרָה – נדרוש 'בְּבִקְרָ' לְרֹבֹת בְּעָלֵי מִזְבֵּין שאף הם כלולים בדין 'הכל קרב לעולה' וילכו הדמים לעולות ולא לבדק הבית, ומכיון שאצל בעלי מום אי אפשר לדרוש כך לכן גם לא נדרוש כך בנקבות, מֵה בְּיָנִיחוּן – מה החילוק בין נקבות שאותם מרכים לבין בעלי מום שאותם לא מרכים.

מתרצת הגמרא: רַב אֲמַר, שְׁכָמָא דְבִקְרָא בְּיָנִיחֵן – יש ביניהם מוט עץ שבו משתמשים האורגים להבדיל בין החוטים, דהיינו שחילוק ניכר יש בין הריבויים ולא טרח לפרש מהו כי סברא פשוטה היא, שראוי לרבות נקבות שהם ראויים לקרבן ולא לרבות בעלי מום שכלל אינם ראויים לקרבן.

שנינו בסיפא של משנתנו: 'המקדיש נכסיו והיו בהן דברים ראויים לגבי מזבח יינות שמנים ועופות, רַבִּי אֱלֵעָזָר אָמַר, יִמְכְּרוּ כו' לצרכי אותו הַמִּזְבֵּין ויביא בדמיהן עולות ושאר נכסים יפלו לבדק הבית'. הגמרא מבארת את טעמו של רבי אלעזר. אומרת הגמרא: רַבִּי אֶהְיֶה בְּשֵׁם (רבי שמעון בן לקיש) [רַבִּי יוֹחָנָן] מבאר את מִטְעָמָא דְרַבִּי אֱלֵעָזָר, שסובר כרבי יהושע שהכל קרב לעולה ולפיכך ימכרו לצרכי אותו המזבן ויביא בדמיהן עולות, לפי שדורש כדלעיל דְרַבִּי אֶל אֶהְיֶה וְאֵל בְּנֵי וְגו' אֲשֶׁר יִקְרְבוּ לָהּ לְעֹלָה, הַכֹּל קָרֵב עֹלָה, ואפילו יינות שמנים וסלתות.

הגמרא מבררת מדוע כשיש בנכסים עופות, אין עופות אלו קרבים עולה בעצמם, וכן מדוע אין קונים בדמי הנכסים עופות לעולה. מבררת הגמרא: אם אנו דורשים את הפסוק 'לְרִצְנָם תָּמִים זָכָר' כדלעיל, יָבֹל שנרבה שיוכל אֲפִילוּ לקנות בדמיהן עֹפֹת לעולת העוף או שאם יש עופות בנכסים שהקדיש יקריבם כעולה. ממעטת הגמרא שאין הדין כך, תִּלְמוּד לֹאֵר, 'בְּבִקְרָ' וְלֹא עֹפֹת, שאין הם קרבים בעצמם אלא יביא בדמיהן בהמות לעולה.

הגמרא מקשה סתירה בדברי רבי יוחנן: רַבִּי יִרְמְיָה וְרַבִּי בֹזֵן בֵּר תַּיִיה הָיוּ יְחִיבֵין – היו יושבים בבית המדרש והיו אֲמָרִין את הקושיא דלחלון, תָּפֵן – לעיל אֲמַר רַבִּי יוֹחָנָן להסביר את מִטְעָמָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן הסובר שהפריש נקבה לעולתו עושה תמורה שֶׁכֵּן מצאנו נְקֵבָה שְׁפָעוּף בְּשִׁירָה לְבָא עֹלָה, וכיון ששייך עולה בנקבה לכן גם בבמה חל עליה קדושת הגוף ועושה תמורה, ואילו כֹּא – כאן בטעמו של רבי אלעזר, אֲמַר רבי יוחנן הָכֵן וְכוּ'. שמוכרים את העופות, ולכאורה היה ראוי שיאמר גם כאן את סברתו זו, שאם מצאנו שהעופות קרבים הרי שאף אם התורה מיעטה אותם מהקריבה עדיין יהיה בהם קדושת הגוף ויהיה אסור למכרם אלא ירעו עד שיתאבדו.

עֹלָה – מותר האשם אף שהוא קרב כעולה, הלא אֵין גֹּפֹו – בעצמו קָרֵב עֹלָה, אלא ירעה עד שיתאבד ויפדה ויפלו דמיו לנדבה וקונים בהם עולה, ונמצא שאין באשם עצמו קדושת עולה ולכן בהפריש נקבה אין בה קדושת הגוף ואינה עושה תמורה.

מבררת הגמרא את טעמו של תנא קמא שאף המפריש נקבה לא עושה תמורה: מֵהוּ בְּדִין – מה טעמו של תנא קמא שהמפריש נקבה לא עושה תמורה, בשלמא בהפריש נקבה לעולתו טעמו הוא שכן מצאנו נקבה בעולת העוף, ובהפריש נקבה לפסחו סובר כרבי שמותר פסח קרב שלמים, אולם מה טעמו בהפריש נקבה לא עושה תמורה: הָיִין אֲמַר – תנא קמא סובר הַקֹּדֶשׁ דָּמִים קְדוֹשׁ – שהיות והמפריש נקבה לאשם אנו אומרים בה שתרעה עד שתסתאב ותמכר ויביא בדמיה אשם, הרי שמכיון שיש עליה קדושת דמים יש בה גם קדושת הגוף ועושה תמורה. וְהָיִין אֲמַר – ואילו רבי סובר שְׁקִדְשֵׁי גֹפֹו קְדוֹשׁ – שדווקא אם יש בבמה קדושת הגוף הרי הוא עושה תמורה, ולכן כשהפריש נקבה לאשם שאין בה קדושת הגוף אינה עושה תמורה.

שנינו במשנה 'המקדיש נכסיו והיה בהן בהמה ראויה על גבי מזבח זכרים ונקבות כו' רבי יהושע אומר, זכרים עצמן יקרבו עולות ונקבות ימכרו לצרכי זבחי שלמים ויביא בדמיהן עולות ושאר נכסים יפלו לבדק הבית'. מבררת הגמרא את טעמו של רבי יהושע: אומר רבי יִצְחָא בְּשֵׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לָקִישׁ לפרש את מִטְעָמָא דְרַבִּי יְהוֹשֻעַ הסובר שלא רק הזכרים יקרבו עולות אלא אפילו הנקבות יביאו בדמיהן עולות, שהוא לומד זאת ממה שנאמר (ויקרא כב יח) 'זָכָר אֶל אֶהְיֶה וְאֵל בְּנֵי וְאֵל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרָת אֱלֹהִים אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וְגו' ומן הגר בִּישְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִקְרִיב קָרְבָּנוּ לְכָל בְּדִרְיָהֶם וּלְכָל נְדֻבֹתָם אֲשֶׁר יִקְרְבוּ לָהּ לְעֹלָה, ודורש 'לְכָל בְּדִרְיָהֶם וּלְכָל נְדֻבֹתָם' שכל מה שמתנדבים בסתם, בין הקדיש נכסיו ובהמתו ובין לא הקדיש אלא עדרו, יהיה הַכֹּל קָרֵב לְעֹלָה, שהרי בסיום הפסוק כתוב 'לָהּ לְעֹלָה' ולא כתוב 'לָהּ לְשִׁלְמִים' ללמדנו שכל מה שאפשר מביאים לעולה.

אמנם בפסוק שלאחריו (שם יט) כתוב 'לְרִצְנָם תָּמִים זָכָר בְּבִקְרָ בְּשָׂבִים וּבְעֵזִים' הרי שבזכרים נאמר דין זה שהכל קרב עולה, מִנֵּין שֶׁאֲפִילוּ נְקֵבָה – באופן של משנתנו שיהא דינם שמוכרים את הנקבות ומביאים בדמיהן עולות, תִּלְמוּד לֹאֵר 'בְּבִקְרָ' ואף נקבות בכלל הבקר ובא לְרֹבֹת אֵת הַנְּקֵבָה שִׁמְכֹרֶם ויביאו בדמיהן עולות.

מקשה הגמרא: רַבִּי יִצְחָק בִּי רַבִּי אֱלֵעָזָר שְׂאֵל, אם אנו רואים שבפסוק פָּתִיחַ 'זָכָר' שמשמעו למעט נקבות, ואף על פי כן אֵת אֲמָרָה – אתה דורש, 'בְּבִקְרָ' לְרֹבֹת אֵת הַנְּקֵבָה שאף הם כלולים